

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Arengukomisjon

2008/0251(NLE)

6.12.2012

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Nõukogu otsuse eelnõu vahelepingu sõlmimise kohta, millega luuakse ühelt poolt Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise majanduspartnerluslepingu raamistik (11699/2012 – C7-0193/2012 – 2008/0251(NLE))

Arvamuse koostaja: Judith Sargentini

PA_Leg_Consent

LÜHISELGITUS

ELiga majanduspartnerluslepingu alaseid läbirääkimisi alustanud AKV riikide Ida- ja Lõuna-Aafrika (ESA) rühm koosnes 7. veebruaril 2004. aastal algselt 16 riigist, sh India ookeani saared (Komoorid, Madagaskar, Mauritius ja Seišellid), Aafrika Sarve riigid (Djibouti, Etioopia, Eritrea ja Sudaan), Ida-Aafrika Ühenduse riigid (Burundi, Keenia, Ruanda, Tansaania ja Uganda) ning mõned Lõuna-Aafrika riigid (Malawi, Sambia ja Zimbabwe).

Lõpuks jõuti lepingu suhtes kokkuleppele kuue riigiga ning lepingu allkirjastasid vaid neli neist (Madagaskar, Mauritius, Seišellid ja Zimbabwe), st kaks väikest saareriiki ning kaks riiki, kellele on kehtestatud sanktsioonid. Kui vahelepingud oleksid lähtunud tõelistest arengukaalutlustest, oleks rohkem ESA riike need sõlminud ja allkirjastanud.

Kuigi nende nelja riigiga sõlmitud vahelepingute sõnastus on sama, on tollitariifide kaotamise kord erinev. Seišellid ja Mauritius peavad liberaliseerima enam kui 95% ja Zimbabwe 79,9%. Madagaskar peab esialgu (1. jaanuariks 2013) liberaliseerima 37%, mis tähendab 42% suurst maksutulu vähenemist. Madagaskari valitsus ei ole siiski valmis seda tegema ning nad on juba nõudnud lepingu rakendamise edasilükkamist 5 aasta võrra. On ebaselge, miks peaks Madagaskar – neljast kõnealuselt riigist ainus, kes kuulub vähim arenenud riikide sekka (ning esimene vahelepingu rakendamiseni jõudnud vähim arenenud riik) – olema sunnitud allkirjastama majanduspartnerluse vahelepingu, kui praegu kehtib talle soodsam „kõik peale relvade” kord.

Läbirääkimistelt lahkunud riikide suur arv näitab, et majanduspartnerluse vahelepingute arengusuunitlus ei olnud piisav. Mõned läbirääkimistest loobunud riigid usuvad, et vahelepingud tooksid nende jaoks kaasa ebasoodsama olukorra kui seda võimaldavad Cotonou lepingu kaubandusalased sätted.

Kõnealustes lepingutes puudub nii jätkusuutlikku arengut käsitlev peatükk kui ka inimõiguste klausel, mis on seda olulisem, et neljast lepingu allkirjastanud ESA riigist kahele kehtisid veel hiljuti sanktsioonid ning nad alles kas püüavad kriisist väljuda (Madagaskar) või loodavad sanktsioonide peatset tühistamist, mille tingimuseks on demokraatlike reformide suhtes tehtavad jätkuvad edusammud (Zimbabwe).

Majanduspartnerluse vahelepingute ratifitseerimine ei tähtsusta piisavalt piirkondlikku integratsiooni, vaid kahjustab seda oma tariifide liberaliseerimise eri kavade ja päritolueeskirjadega seotud probleemidega. Lisaks paistab, et maksutulu kaotamise küsimusega tegelemiseks ei ole tehtud mingeid ettevalmistusi. Lepingutes ei võimaldata vähim arenenud riikidele ja muudele riikidele nende arengutasemele vastavat eri kohtlemist. Oluline on austada omandiõiguse põhimõtet ning võimaldada neil riikidel kehtestada tollitariifid sellisel tasemel, mis on kooskõlas nende tööstusliku arenguga.

Oma 5. veebruari 2009. resolutsioonis majanduspartnerluslepingute mõju kohta arengule¹ hoiatas Euroopa Parlament sõnaselgelt piirkondliku integratsiooni kahjustamise ohu eest, mis

¹ P6_TA(2009)0051. Euroopa Parlamendi 5. veebruari 2009. aasta resolutsioon majanduspartnerluslepingute mõju kohta arengule (2008/2170(INI)), ELT C 67 E, 18.3.2010, lk. 124.

kaasneb majanduspartnerluslepingute sõlmimisega üksikute AKV riikide või ühes piirkonnas asuvate riikide rühmaga, ning nõudis, et komisjon vaataks oma poliitika seda ohtu arvestades läbi ja tagaks, et majanduspartnerluslepingute sõlmimine ei ohusta piirkondlikku integratsiooni.

Arengukomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek lepingu sõlmimiseks nõusolekut mitte anda.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	6.12.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 12 -: 10 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda, Judith Sargentini
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Helmut Scholz